

Sivistyslautakunnan lausunto arviointikertomuksesta 2025

1345/02.02.02/2025

Sivistyslautakunta 26.08.2026 § 119

Tarkastuslautakunta on antanut arviointikertomuksensa vuoden 2025 toiminnasta. Tarkastuslautakunta edellyttää, että kukin lautakunta käsittelee kokouksessaan sitä koskevat havainnot. Tarkastuslautakunnan arvio sivistystoimialan toiminnasta on seuraava:

”Sivistystoimialan tavoitteita oli asetettu kuusi, joista toteutui kuusi. Tarkastuslautakunta arvioi, että palvelutarpeen ja henkilöstömäärän mitoituksen systemaattinen yhteensovittaminen on välttämätöntä kaupungin talouden ja toiminnan kestävyuden turvaamiseksi tulevilla tilikausilla. Keskeistä on myös varmistaa, että selvitykset ja kehittämistoimet johtavat aidosti mitoitusta, toimintatapoja ja palveluverkkoa koskeviin päätöksiin, eikä kehittämistyö jää irralliseksi suunnitteluksi ilman vaikutusta kaupungin talouden tasapainottamiseen.”

Tarkastuslautakunta on nostanut esille tuloksellisuutta edistävinä toimialan toimenpiteinä:

- + Palvelujen laatu ja asiakastytyväisyys ylittivät asetetut tavoitetasot
- + Lasten ja nuorten palveluiden kehittämistoimenpiteet
- + Varhaiskasvatuksen palvelujen saatavuus ja osallistumisaste
- + Monipuolisen liikunnan, kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden asiakastytyväisyyden parantaminen

Kehittämistä edellyttäviä toimenpiteitä ovat:

- Varhaiskasvatuksen pätevien opettajien lisääminen
- Erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden kelpoisen henkilöstön saatavuus
- Suunnitelmat vähenevän lapsimäärän huomioimisesta ja vaikutuksista Varhan ja opetushenkilöstön henkilöstökuluihin

Talouden toteuman osalta tarkastuslautakunta toteaa toimintakatteen ollen -117 miljoonaa euroa, mikä alitti muutetun talousarvion noin 2,4 miljoonalla eurolla. Talousarvion alitus perustui kuitenkin lähes kokonaan toimintatuottojen merkittävään ylitykseen, ei toimintakulujen alittumiseen, mikä on arvioinnin kannalta olennainen havainto.

Toimintatuottoja kertyi 12,5 miljoonaa euroa eli noin 3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota enemmän. Ylitys muodostui pääosin myyntituotoista sekä saaduista tuista ja avustuksista. Toimintakulut sen sijaan ylittyivät noin 0,6 miljoonalla eurolla, mikä johtui erityisesti henkilöstökulujen sekä sisäisten palvelujen ostojen kasvusta.

Tarkastuslautakunnan antaman arvion perustella voidaan todeta, että sivistyslautakunnan alaiselle toiminnalle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset vastuut on toteutettu vuoden aikana kiitettävällä tavalla. Tarkastuslautakunnan tekemien huomioiden perusteella lautakunnan vastuulla olevien palveluiden järjestämisestä tehtävä raportointi on hyvän hallintotavan mukainen ja antaa kattavan kuvan kasvun ja oppimisen tulosalueella järjestettävien palveluista sekä niiden laadusta ja asiakastytyväisyydestä.

Tarkastuslautakunta antaa myös kokonaisuutena positiivisen arvion lautakunnan vastuulla olevan toiminnan talouden hoidosta sekä sitä koskevasta raportoinnista. Toimintakulujen ylitystä voidaan pitää maltillisena toimialan kokoon nähden (0,46 % budjetista).
Sivistyspalveluiden kustannuskehitystä on viime vuosina saatu hyvin hillittyä ja vuonna 2025 toimintakulut kasvoivat vain 0,7 %:lla edellisvuoteen verrattuna. Tarkastuslautakunta on myös huomionut laajan kasvatuksen ja opetuksen palveluita koskeneen tuen uudistuksen, joka vaikutti merkittäväällä tavalla kasvun ja oppimisen tulosalueen kustannuskehitykseen vuoden 2025 aikana.

Varhaiskasvatuksen pätevien opettajien ja erityisen tuen henkilöstön saatavuus on pysynyt haastavana, mutta varhaiskasvatuksen lastenhoitajien osalta tilanne on kuluvana vuonna parantanut. Saatavuutta pyritään parantamaan mm. kilpailukykyisellä palkkauksella, johtamisjärjestelyillä sekä työhyvinvointia kehittämällä.

Palvelutarpeen sekä henkilöstömäärän ja -kulujen arviointia lapsimäärän vähentyessä tehdään mm. meneillään olevassa palveluverkkotyössä tilojen käytön ohella. Sisäisten palveluntuottajien kanssa on lisätty vuoropuhelua mm. pitämällä säännöllisiä yhteispalavereita ja vahvistamalla tuotettavien palveluiden yhteistä suunnittelua.

Lisätiedot	Hallintopäällikkö Jarkko Lämsä, jarkko.lamsa(at)lohma.fi
Oheismateriaali	Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025
Esittelijä	Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka
Päätösesitys	Sivistyslautakunta päättää merkitä tiedoksi omalta osaltaan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2025 ja esittelyosassa olevan selvityksen tarkastuslautakunnan kannanotoista.
Päätös	Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.
